

چکیده

متون ادبی به ویژه ادبیات داستانی، آینه ای از فرهنگ مردمان هر سرزمین به شمار می رود، هر داستان عناصری دارد که ساختمان و بنای اصلی آن را می سازند. عناصر داستان به طور مجزا قابل بررسی هستند و نویسندگان برای تاثیرگذاری بیشتر بر مخاطب و خلق اثری بدیع، از عناصر داستان استفاده می کنند. هدف این پژوهش، بررسی عناصر داستانی سندبادنامه ظهیری سمرقندی است، روش کار توصیفی - تحلیلی است. نتایج حاصل نشان داد که: ظهیری در داستان های خود از شخصیت انسان و حیوان بهره گرفته است که همه ی آن ها را در دو گروه نوعی و تمثیلی قرار داده است. شخصیت ها اغلب ساده، تک بعدی و ایستا می باشند. نویسنده در داستان هایش از راوی یا زاویه دید دانای کل یا سوم شخص، بهره جسته است و راویان داستان های وی، وزیران، کنیزک، شاهزاده و سندباد هستند. لحن داستان برای همه ی شخصیت ها یکسان و هماهنگ با لحن رایج همان عصر و زمان - برخلاف تغییر لحن در داستان در دوره معاصر - است. سبک نگارش سندبادنامه نیز مصنوع و مزین است. پیرنگ داستان ها در سندبادنامه مختلف است، در برخی از داستان ها توالی و روابط منطقی وجود دارد ولی در بسیاری از داستان ها، این روابط مشهود نیست. از بین عناصر داستان، شخصیت و شخصیت پردازی بیشتر از سایر عناصر داستان استفاده شده است.

کلید واژه ها: ادبیات داستانی، عناصر داستان، سندبادنامه و ظهیری سمرقندی